

Tijdens het ACV-congres in oktober werd flink gedebatteerd. De grote thema's die er aan bod kwamen, waren de technologische veranderingen op de arbeidsmarkt, de eis voor goede en waardige jobs en de gevolgen van de toenemende globalisering. Voorzitter Marc Leemans blikt terug ... en vooruit.

“Ze hebben dat gigantisch gat in de begroting doelbewust gecreëerd”

Marc Leemans

“Hoe ziet de arbeid van de toekomst eruit als we stilstaan bij de veranderingen die we vandaag al zien? Daarover ging ons congres. Initieel zouden we het enkel over technologische transitities hebben. Maar het gaat verder dan technologie. Want digitale concepten zijn economische concepten geworden. Kijk naar de groeiende platformeconomie voor leveringen van allerlei producten en diensten. De winsten daar komen vooral uit lagere loons- en arbeidsvoorwaarden. In België bedacht de regering de 6.250 euro netto pluseconomie. Oorspronkelijk bedoeld om belastingvrij bij te klussen voor dienstverlening aan bijvoorbeeld je bureaus. Ondertussen werd dit ook opengesteld voor de platformeconomie zonder voorwaarden als een werknemersstatuut aan te koppelen.”

Worden die platformen dan niet gecontroleerd?

“Nauwelijks: de inspectiediensten van de overheid worden meer en meer uitgediend. Dat is een doelbewuste keuze. Men spreekt van ‘de ontvetting’ van de overheid, een vreselijke benaming. Neem nu De Lijn. Grote baas Roger Kesteloot verklaart dat hij in het aanbod moet schrappen omdat hij minder middelen krijgt. Dat is toch de wereld op zijn kop! Hij moet op tafel kloppen voor méér middelen. Een overheid moet de best mogelijke dienstverlening aan haar burgers bieden. Maar ze biedt juist steeds minder aan onder het neoliberale motto ‘starve the beast’: de overheidsdiensten laten uitsterven. Om ze daarna te privatiseren. De resultaten van dat wanbeleid zie je overal. Er is de chronische onderbezetting bij de veiligheidsdiensten. Het leger heeft nu al een crisismanager nodig. Mensen die een gelijkstelling willen van hun studiejaar moeten een jaar wachten door de achterstand bij de administratie.”

Het gapend gat in de begroting noopt tot besparingen.

“Ze hebben dat gigantisch gat doelbewust gecreëerd. De Wever en De Croo hebben het letterlijk zo gezegd. Zodat we nadien besparingen moeten aanvaarden. Of dat diensten zullen geprivatiseerd worden. Want dat is waar die zogenaamde ‘ontvetting’ van de staat finaal om draait: de commerciële vraatzucht bevredigen.

De laatste vijf jaar werd er heel zwaar gesneden in de sociale zekerheid. Door de bijdrage van de werkgevers met 25% naar beneden te halen en door allerlei arbeidscontracten te voorzien waarop geen bijdrage betaald moet

worden. Er werd zelfs geen tegenprestatie verwacht. De KU Leuven heeft berekend dat dit amper 30.000 jobs heeft opgeleverd. Als je dat afzet tegenover de miljarden minder inkomsten in de sociale zekerheid dan zijn dit heel dure jobs geworden. Ik hoorde Jambon in De Zevende Dag zeggen dat de wachtlijsten voor mensen met een persoonsvolgend budget niet opgelost raken voor 2070. Zijn redenering is dat er geen geld voor is. Haal het dan ergens anders, zorg dan dat je meer inkomsten hebt. En dan komen we natuurlijk op rechtvaardige bijdragen van iedereen. Het aandeel van arbeid neemt af in het bnp. Dat betekent dat het aandeel van kapitaal groter wordt. Waarom wordt inkomen uit kapitaal grotendeels ongemoeid gelaten? Op de beurs kan je in een nanoseconde miljoenen winnen, onbelast. Maar wie een leven lang een inkomen bij elkaar moet zien te krijgen, wordt heel hoog belast.”

De roep om het middenveld aan banden te leggen, klinkt steeds luider bij bepaalde politici, ook binnen CD&V.

“Meer en meer politici en partijen willen hun ding kunnen doen zonder dat vakbonden en andere middenveldorganisaties hun plannen dwarsbomen. ‘Het primaat van de politiek’ hoor je dan. Maar in een goed functionerende democratie is het middenveld juist de corrigerende factor tegen de politieke en economische machten.”

Gaan vakbonden niet te veel mee in het economische discours en te weinig in het maatschappelijke?

“Het leven is inderdaad veel meer dan werken alleen. We willen vooral werkbaar werk, ook al heeft de regering dat begrip gekaapt en er wendbaar werk van gemaakt. In je loopbaan moet je de kans kunnen krijgen om het even minder te doen wanneer dat nodig is. Als je kleine kinderen hebt, of aan het einde van je loopbaan. Kortere werkweken horen daar ook bij. Maar we moeten vooral een goede mix van maatregelen bedenken. En dat was de opdracht van het congres.”

Hoe hoopvol bent u voor de komende legislatuur?

“Van hoop kan je niet leven, maar het kan wel een goede drijfveer zijn. We moeten strijdbaar blijven want de volgende federale regering zit met een financiële krater van minstens 13 miljard. Gecreëerd nota bene met een meer dan gemiddelde economische groei,

FOTOGRAFIE ACV

waar de rentestand historisch laag stond. In het begin van de vorige legislatuur verkondigde men stoer dat we hen mochten afrekenen op een budget in evenwicht. Vijf jaar later zitten we echter met een enorm gat in de rekening. Het wordt tijd dat de sterke schouders deze keer de besparingen dragen. Zo niet, zal men nog vaak van ons horen. Gelukkig zullen we in een andere federale politieke constellatie komen. Het beleid van de ‘Zweedse’ coalitie is door de kiezer weggestemd. Werkgevers zullen niet meer in dezelfde comfortabele zetel zitten als bij de vorige regering.”

Lees het uitgebreide verslag van het congres op hetacv.be/nationaal-congres-2019

